

Gamla saker får ett nytt liv

Berättelse

I Sverige hör du ofta ordet "loppis". En loppis är en kort form av ordet "loppmarknad". Det är en plats där man köper och säljer begagnade saker. Begagnat betyder att sakerna är gamla och redan använda. Det kan vara kläder, böcker, leksaker, möbler eller porslin.

På en loppis är sakerna ofta billiga. Många saker kostar bara några kronor. Du kan hitta en stol, en barnbok eller ett par skidor. Sedan får sakerna ett nytt liv hos en ny person.

En loppis kan se ut på olika sätt. På en garageloppis säljer man saker hemma vid garaget. På en bakluckeloppis säljer man ur bilens baklucka. På sommaren ser man också skyltar vid vägen med ordet "loppis". Många säljer begagnade saker på nätet, till exempel på Blocket, Tradera eller Facebook Marketplace.

I Sverige finns det också second hand-butiker. Där kan du köpa begagnade saker hela året. Flera kända butiker drivs av ideella organisationer, till exempel Myrorna, Röda Korset, Erikshjälpen och Stockholms Stadsmission. Där kan du både skänka saker som du inte vill ha och köpa saker som någon annan har skänkt.

Att köpa second hand kallas ofta återbruk. Det betyder att man använder saker igen i stället för att slänga dem. Många tycker att det är bra. Man sparar pengar, och det är snällt mot miljön.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
loppis	en kort form av "loppmarknad"; en plats där man köper och säljer gamla saker
begagnad	gammal och redan använd
billig	som kostar lite pengar
baklucka	utrymmet bak i en bil där man lägger saker
garage	ett rum eller hus där man har bilen
second hand	begagnade saker som säljs igen
ideell organisation	en grupp som arbetar för att hjälpa, inte för att tjäna pengar
skänka	ge bort något utan att ta betalt
återbruk	att använda saker igen i stället för att slänga dem
miljön	naturen omkring oss, som vi måste ta hand om

Läsförståelsefrågor

1. Vad är en loppis?
 1. En affär som bara säljer nya saker.
 2. En plats där man köper och säljer gamla, begagnade saker.
 3. En plats där man lämnar in sopor.
2. Vad är en bakluckeloppis?
 1. En loppis där man säljer saker ur bilens baklucka.
 2. En loppis som bara finns på nätet.
 3. En affär som säljer nya bilar.
3. Vad kan man göra i en second hand-butik som Myrorna?
 1. Bara köpa nya kläder.
 2. Både skänka saker och köpa begagnade saker.
 3. Bara lämna tillbaka trasiga saker.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. På en loppis är sakerna ofta billiga.
 2. Man kan bara köpa begagnade saker på sommaren.
 3. Alla svenskar handlar på loppis varje vecka.
5. Vad betyder ordet "återbruk"? Svara med egna ord.

Facit

1. 1. En plats där man köper och säljer gamla, begagnade saker.
2. 1. En loppis där man säljer saker ur bilens baklucka.
3. 1. Både skänka saker och köpa begagnade saker.
4. 1. ja b) nej (i second hand-butiker kan man köpa begagnat hela året) c) det står inte i texten (texten säger inget om hur ofta varje svensk handlar på loppis)
5. Exempel på svar: Att använda saker igen i stället för att slänga dem.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret vardagstext som passar för att öva ord om saker, pengar och inköp (begagnad, billig, skänka, återbruk). Tema: vardagskultur och hållbar konsumtion i Sverige. Fråga 5 kräver en enkel egen formulering. Låt eleverna jämföra med hur man köper och säljer begagnade saker i andra länder.

Diskussionsfrågor

- Har du köpt något begagnat? Vad var det?
- Finns det loppisar eller marknader för gamla saker där du kommer ifrån? Hur ser de ut?
- Tycker du att det är bra att köpa begagnat? Varför eller varför inte?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en sak hemma som du har köpt begagnad eller skulle vilja köpa begagnad. Vad är det och varför?

Källor och faktagranskning

- Myrorna, Vår historia (om Sveriges äldsta second hand-kedja) – <https://www.myrorna.se/om-myrorna/var-historia/>
- Wikipedia (svenska), uppslagsord: Loppmarknad – <https://sv.wikipedia.org/wiki/Loppmarknad>
- Frälsningsarmén, Myrorna – en secondhand-butikskedja – <https://www.fralsningsarmen.se/om-oss/myrorna/>
- SVT Nyheter Stockholm: Rekord för second hand-marknaden – omsätter en miljard – <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/rekord-for-second-hand-marknaden-omsatter-en-miljard>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: "Loppis" är ett vardagligt kortord för "loppmarknad", alltså en plats där man köper och säljer begagnade (redan använda) saker som kläder, möbler, böcker och leksaker; ordet används också om second hand-butiker. Second hand betyder "i andra hand" – varor som redan haft en ägare och säljs igen – och återbruk betyder att man använder en sak igen i stället för att slänga den. Loppisar finns i många former: butiksloppis, garageloppis, gårds- och bakluckeloppis samt bondloppis med skyltar vid vägen, särskilt på sommaren. Flera kända second hand-butiker drivs av ideella organisationer och välgörenhet, t.ex. Myrorna (Frälsningsarmén), Röda Korsets Kupan-butiker, Erikshjälpen och Stockholms Stadsmission, där man både kan skänka och köpa begagnat. Myrorna kallas Sveriges äldsta second hand-kedja: verksamheten startades 1896 av några kvinnor i Stockholm som samlade in begagnade saker, och 1899 togs den över av Frälsningsarmén; överskottet går till socialt arbete. Att handla second hand har blivit allt vanligare under 2020-talet, och begagnat köps och säljs i dag också digitalt via sajter och appar som Blocket, Tradera, Sellpy och Facebook Marketplace. Många handlar begagnat både för att spara pengar och för miljön. OSÄKERHETER/MYTER (återges försiktigt i texterna, "det sägs"/"en vanlig förklaring är"): Ordets ursprung är inte säkert. En vanlig förklaring är att namnet (franska "marché aux puces", loppmarknad) kommer av att begagnade kläder och möbler påstods innehålla loppor; det finns även en osäker amerikansk teori om "vlie market" vid East River i New York på 1700-talet, som inte framställs som säker. Siffror är ungefärliga och attribueras: enligt nyhetsrapportering (bl.a. SVT) har de största second hand-organisationerna tillsammans omsatt ungefär en till en och en halv miljard kronor om året, och en enskild undersökning angav att cirka 75 procent handlade second hand under 2023; inga exakta tal hittas på. Uppgiften att bakluckeloppis i Sverige började i Norrskedika 1995 finns på Wikipedia men är osäker och utelämnas i texterna. Momsbefrielse för ideell second hand-försäljning har särskilda villkor och bör kontrolleras mot Skatteverkets aktuella regler; den påstås därför inte i elevtexterna.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.